Utställningar på Tekniska Museet 1991–1992

Tekniska Museet visade under verksamhetsåret fem tillfälliga utställningar. Tre av dem, LUTFISK OCH TOMTEBLOSS, HÅLL ÅNGAN UPPE, TEKNORAMA II – Teknikhistoriskt kalidoskop, var museets egna produktioner.

JOHAN AHLBÄCK - arbetets målare
7 september 1991 - 15 februari 1992
TEKNISKA MUSEET

Hösten inleddes med utställningen JOHAN AHLBÄCK – arbetets målare. Johan Ahlbäck (1895–1973) är en särling i den svenska 1900-talskonsten, mycket uppskattad av några men okänd för de flesta. I många år arbetade han vid Smedjebackens valsverk. Redan under skoltiden såg Johans lärare att pojken hade konstnärlig talang. Efter studier vid Konstakademien återvände Johan till Smedjebacken. Motiven i hans konstverk är ofta hämtade från Bergslagen. Människor och djur i arbete fascinerade honom. Stor framgång fick Johan Ahlbäck med tiden med sina grafiska blad där motivet var människor i hårt arbete vid olika industrier. Vid invigningen deltog flera av Johan Ahlbäcks släktingar.

Från Ukraina kom utställningen VÄRLDENS ÅTTONDE UNDERVERK – MIKROMINIATYRER av Nikolai Siadristy. En utställning som endast kunde ses med förstoringsglas. I utställningen presenterade Siadristy 12 mikrominiatyrer, t ex en ros inuti ett mänskligt hårstrå, där blommans diameter var 0,05 mm och blomstjälkens 0,005 mm, en guldloppa med hästskor av platina, verktyg i guld fastsatta på toppen av ett hårstrå. Utställningen väckte stort intresse. Särskilt lördagar och söndagar var det trångt framför de små skulpturerna. Publiken var fascinerad.

Julen närmade sig och museet producerade en egen julutställning, LUTFISK OCH TOMTEBLOSS. Julens mat, växter, pynt och fyrverkeripjäser förklarades ur ett kemiskt perspektiv. Layout och teckningar skapades av Marie Åhfeldt. De kemiska förklaringarna gav teknolog Johan Håkans. Utställningen avslutades i januari med stor julgransplundring.

I slutet på februari pyste och visslade det när utställningen HÅLL ÅNGAN UPPE – ångmaskiner i modell, invigdes. Ett trettiotal ångmaskinsmodeller ur museets egna samlingar plus inlånade från modellfirman Eskaders samlingar ställdes ut.

Flera av modellerna demonsterades vid olika tillfällen. Det var ett omtyckt inslag. Pojkar i alla åldrar samlades förtjust kring de puttrande och tjutande ångmaskinerna.

UNGA FORSKARE och deras utställning är ett återkommande inslag bland vårutställningarna. I år blev det extra festligt eftersom UNGA FORSKARE firade 30-årsjubileum.

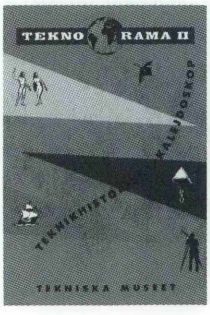

1. Malena Ohrstadius, Sjöhistoriska Museet, beundrar en av mikrominiatyrerna i utställningen Världens åttonde underverk. Foto Kay Danielson, TM.

En dräktparad med regnkläder, badmössor, galoscher och gummistövlar inledde utställningen GALOSCHAN – att arbeta och leva med Helsingborgs Gummifabrik.

"Galoschan" var ett av helsingborgarnas många namn på Helsingborgs Gummifabrik. En gång var den en av Sveriges främsta och en av Europas största gummiindustrier. Idag finns fabriken inte längre. Fabriken blev ett av Helsingborgs mest betydelsefulla företag. Vid Helsingborgs Gummifabrik tillverkades galoscher, stövlar, textilskor med gummisula, badmössor, däck, cykelslangar och tennisbollar. På 1960-talet blev konkurrensen av importerade gummiprodukter allt större. 1979 lades fabriken ner. Utställningen är producerad av Helsingborgs Museum.

TEKNORAMA II – Teknikhistoriskt Kalejdoskop är Teknoramas nya del med 75 experimentstationer kring teknik- och vetenskapshistoria. Besökaren kan här vandra omkring i fyra epoker. Forntiden, Medeltiden, Nya Tiden och Framtiden; alla uppbyggda med en färgrik och spännande scenografi. Utställningen passar för både barn och vuxna. De olika stationerna är exempel på viktiga steg i vardagens och vetenskapens teknikutveckling.

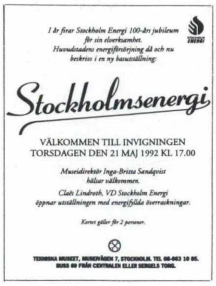
Teknikhistoriskt Kalejdoskop har alltsedan det öppnades i maj varit mycket populärt och välbesökt.

2. Museivärd Björn Karlsson demonstrerar ångmaskinmodeller i utställningen Håll ångan uppe. Foto Kay Danielson, TM.

3. Vernissagebesökare på invigningen av utställningen Galoschan. Foto Kay Danielson, TM.

STOCKHOLMS ENERGI 100 ÅR. Den första september 1892 tändes ett tusental lampor i butiker och bostäder på nedre Norrmalm med ström från det första kommunala elektricitetsverket, Brunkebergsverket. Det låg i hörnet av Regeringsgatan och Smålandsgatan och betraktades närmast som ett experiment, igångsatt av dåvarande gasverksstyrelsen.

Utställningen Stockholmsenergi visar en historisk kavalkad från det enkla vedspisköket och de första elektriska lamporna till vår tids bekväma tillvaro med fjärrvärme och få elavbrott. Ett bildspel om storstadens energiförsörjning och idén med energikedjan produktion, distribution och innevånarnas användning av energi kompletterar utställningen. Stockholmsenergi ingår som en del i den energitekniska avdelningen och kommer att vara ett komplement till museets undervisning om elektricitet. Utställningen är producerad av Stockholm Energi AB i samarbete med Tekniska Museet.

Gunilla Englund